

mutuale, întregului univers, inclusiv lumii spiritelor din înalt-ri, i s-a acordat mîntuirea.

Regele corporal și spectrul acorporal, domeniul tangibil și cel invizibil, „Eul” regesc al luminii diurne și vocea spectrală a adîncurilor întunecoase ale nopții noastre (plină de ingeniozitate și înțelepciune intuitivă) fac o pereche. Nici unul nu poate exista fără celălalt; separați, amîndoi ar fi total neputincioși; împreună, ei alcătuiesc o singură unitate vie. Și, mai mult încă, dacă activitățile lor nu ar fi fost sincronizate, ei ar fi fost de asemenea pierduți. Regelui îi revenea să pună în practică faptele, inspirația venea însă de la duhul adîncului ascuns. Și în felul acesta, fiecare l-a salvat pe celălalt. Spectrul l-a izbăvit pe rege de osînda spre care era tîrît de cecitatea simplei conștiințe, iar regele l-a eliberat pe duh de trecutul în descompunere. Relația a fost aceeași ca și cea dintre Prințul Conn-eda și glasul alter egoului său fermecat din calul mișos.

Cînd, în sfîrșit și brusc, glasul a fost mulțumit că regele a atins punctul cunoașterii, atunci a devenit binevoitor, i-a semnalat pericolul mortal către care se îndrepta și l-a învățat ce anume să facă, în acest al doisprezecelea ceas, ca să se salveze. Căci ursita infernală pregătită pentru noi e cu adevărat mai teribilă decît merităm de fapt. Dar, pe de altă parte, diavolul ofician nu e foarte greu de păcălit. Se pune o stratagemă, cea mai simplă cu putință, și totuși suficientă. Maestrul înșelăciunii e anihilat, calvarul e schimbat într-o sîrbătoare a bucuriei, iar regele își capătă deplinătatea puterii.

E important să observăm cum se petrece izbăvirea. Urmînd instrucțiunile îndrumătorului său, curajosul rege îi retează capul și-i smulge inima vrăjitorului celui rău. Apoi acestea sunt oferite spectrului care e temporar zeificat și înstituit ca sălășlăuitor în cadavrul pregătit, ca o divinitate într-o icoană. Cu aceasta, vraja ce-i leagă aînt pe rege, cînt și pe spectru e ruptă. Celui dinții, nemaisilit să rățăcească în noaptea ființei sale pe cîmpul de execuție și locul de înmormîntare ale trecutului său, i se îngăduie să se întoarcă la mîrețul său palat; iar cel din urmă, nemaioșindit să bîntuie

cadavrul vieții irevocabil duse ori să ridiculizeze cu enigme și toane conștiința regală, e pus în libertate, îngăduindu-i-se să părăsească locul morții. Și rezultatul e obținut deoarece prin această ofrandă partea personalității care fusese orgolioasă și ostilă a fost smerită în sacrificiu — printr-un act deliberat al eului conștient — și subordonată unei autorități lăuntrice, superioare și invizibile. Capul, cu alte cuvinte, era tocmai centrul greșelii regale și, prin pervertirea sa, implicase și inima. Ambele centre viciate au fost acum sacrificiate și oferite ca jertfă autorității misterioase care se reafirmase în cele din urmă și indicase drumul către actul de eliberare violent, dar inevitabil.

Prin urmare, la sfîrșit, duhul, care păru-se nu mai puțin viclean și revoltător decît cadavrul sau magicianul, se dovedește a fi mîntuitorul, spiritul oracular care ne vrea binele. Această chintesență invizibilă și insesizabilă a neîmplinirii noastre, spectru vocal al vinovăției, noastre inconștient acumulate, se vedește a fi singurul din întreaga lume, singurul călăuzitor în bezna nopții ființei noastre, care ne poate salva din cercul magic al propriului nostru rău creat de noi înșine. Și tocmai faptul că în cele din urmă ne-am supus capriciului și voiei lui ne poate salva. Ne poate salva deoarece am dus la bun sfîrșit cu răbdare sarcinile pe care ni le-a impus, ca încercare sau în deriziune. Dintre toate componentele noastre care ni se desfac exploziv din ființă și apoi ne înconjoară, sub multiple și variate forme, el este cel mai înțelept. El pare, într-adevăr, a ști totul, tot ce s-a înfîmplat vreodată nu numai cu noi, ci cu toate ființele, indiferent care, regi, cerșetori, criminali și femei mereu proaspete și frumoase, din țări foarte îndepărtate. Cu irezistibila forță de convingere a viselor, vagi și totuși exacte, glasul spectrului extrage pentru noi aceste figuri, le ridică înfîmplător din pușul trecutului — pușul în care nimic nu se pierde, pușul adînc al uitării și rememorării — și ni le aruncă batjocoritor pe suprafața mesei sticloase a conștiinței noastre. Acolo suntem obligați să le examinăm. Suntem obligați să privim, să analizăm și să înțelegem din nou.